

ANKETA O KONZUMACIJI ALKOHOLNIH PIĆA TE VOŽNJE POD UTJECAJEM
ALKOHOLA KOD MLADIH OSOBA OD 16 – 30 GODINA STAROSTI

Mreža udruga Zagor

Svibanj 2013.

Razlozi za provođenje ankete, svrha i cilj izvještaja

Ova anketa provedena je u sklopu inicijative „Bez promila“. „Bez promila“ je inicijativa koju je osmislila i provela Mreža udruga Zagor, u suradnji s Policijskom upravom Krapinsko – zagorskom, Udrugom obitelji osoba stradalih u prometu, Udrugom „Pokreni se“, Leo klubom Zagorje, KLA HESTA Zabok te Krapinsko – zagorskom županijom. Inicijativa je provedena zahvaljujući financijskoj potpori zaklade „Zamah“ u sklopu decentraliziranog modela financiranja Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Cilj inicijative je osvijestiti mlade osobe iz Krapinsko – zagorske županije o opasnostima koje proizlaze iz konzumiranja alkoholnih pića te sjedanja za upravljač motornog vozila.

Razlog provođenja ove ankete je potreba da se utvrde navike mladih osoba po pitanju konzumiranja alkoholnih pića te vožnje pod utjecajem istih. Na temelju postojećih podataka koje je ustupila Policijska uprava Krapinsko – zagorska, u posljednjih 5 godina, od 1635 nesreća koje se prouzrokovale osobe od 16 do 30 godina starosti, u 430 slučajeva bio je prisutan alkohol. U tim nesrećama život je izgubilo 7 mladih osoba, dok je 89 teško ozlijeđeno.

Velik broj prometnih nesreća koje prouzrokuju mlade osobe pod utjecajem alkohola bila je i polazna teza i za pisanje prijedloga inicijative koju je Zaklada „Zamah“ financijski poduprla. Ovo istraživanje će poslužiti da se utvrdi točno stanje po pitanju mladih, alkohola i vožnje kao i za buduće inicijative i projekte.

Metodologija

Ključni izazovi i strategija

Bilo je nekoliko izazova s kojima se suočio tim za provođenje ankete. Prvi izazov bio je u tome kako kvalitetno izraditi istraživanje s upitnikom koji ima dovoljno pitanja na temelju kojih bi se mogao donijeti kvalitetan zaključak, a da pritom ne bude predugačak, a samim time i naporan za mlade osobe koje će ispunjavati upitnik.

Jedan od izazova bio je i samo provođenje anketnog upitnika, budući da je trebalo biti ispunjeno minimalno 400 anketnih upitnika.

Uzorak

Ova anketa provedena je među 413 mladih osoba iz Krapinsko – zagorske županije. Prihvatljiva dob osobe koja je ispunjavala ovaj upitnik kretala se od 16 do 30 godina.

Upitnik se provodilo od 8. travnja do 20. travnja 2013. godine. Upitnik je proveden u Zaboku, Krapini, Oroslavju te Pregradi.

Svaka osoba koja je ispunjavala upitnik imala je dovoljno vremena za smireno ispunjavanje upitnika. Svim sudionicima je rečeno da je upitnik u potpunosti anonimn, da ispunjavanju pristupe ozbiljno te im je predstavljen projekt.

Rezultati provedenog istraživanja

Upitnik je ispunilo 239 osoba muškog spola te 174 osobe ženskog spola. Najveći broj osoba koje su ispunjavale upitnik bilo je staro između 17 i 18 godina. Cilj je bio provesti podjednak broj upitnika u 4 grada u kojima se održavala inicijativa, Krapini, Zaboku, Pregradi te Oroslavju. Najviše upitnika ispunile osobe koje su navele Zabok kao sjedište njihove škole (117 osoba), slijede Krapina (99 osoba), Oroslavje (84 osobe) te Pregrada (70 osoba). 43 osobe nisu navele sjedište svoje škole u upitniku ili su navele druge škole.

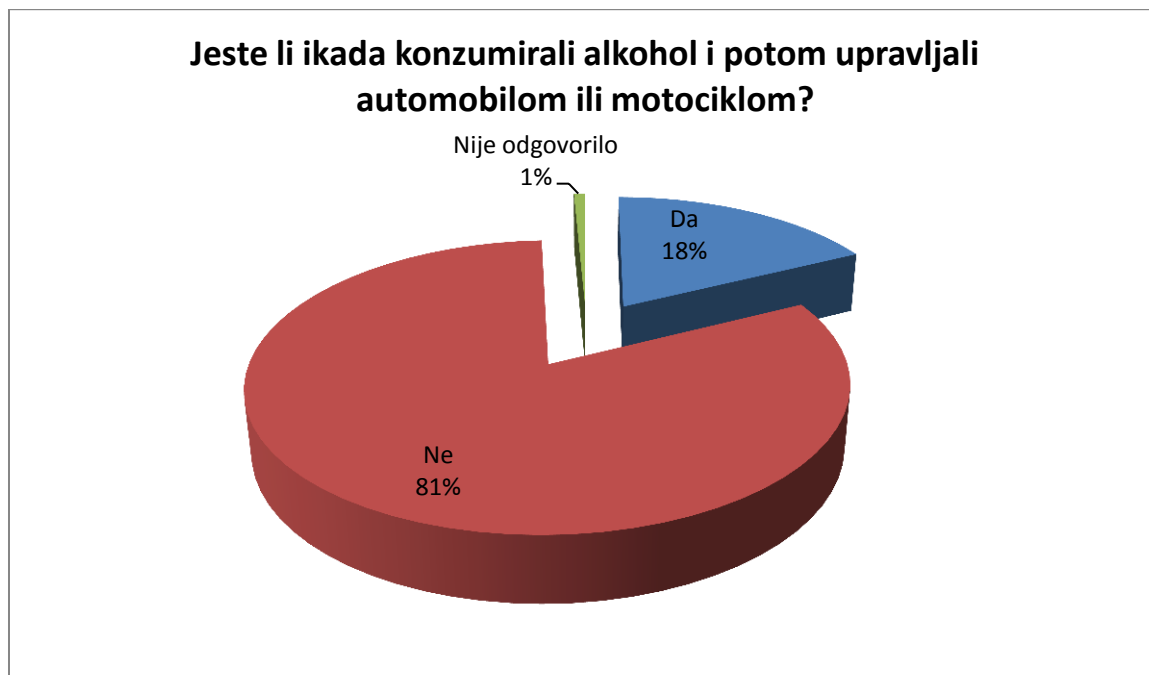
Od 413 osoba, 156 posjeduje vozačku dozvolu (38%) dok 256 ne posjeduje (62%). Od osoba koje posjeduju vozačku dozvolu, njih 77% (120 osoba) posjeduje vozačku manje od 1 godine, njih 17 ili 11% posjeduje vozačku od 1 do 3 godine, a 19 osoba ili 12% posjeduje vozačku više od 3 godine.

Zanimljivi podaci dobiveni su iz pitanja „Koliko često konzumirate alkohol?“. Skoro polovica ispitanika (200 od 413) odgovorila je da konzumiraju alkohol minimalno jednom mjesečno. Samo 22% odgovorilo je da nikada ne konzumira alkohol. 5% ispitanika konzumira alkohol svaki dan, a 25% minimalno jednom na tjedan. (Graf 1)

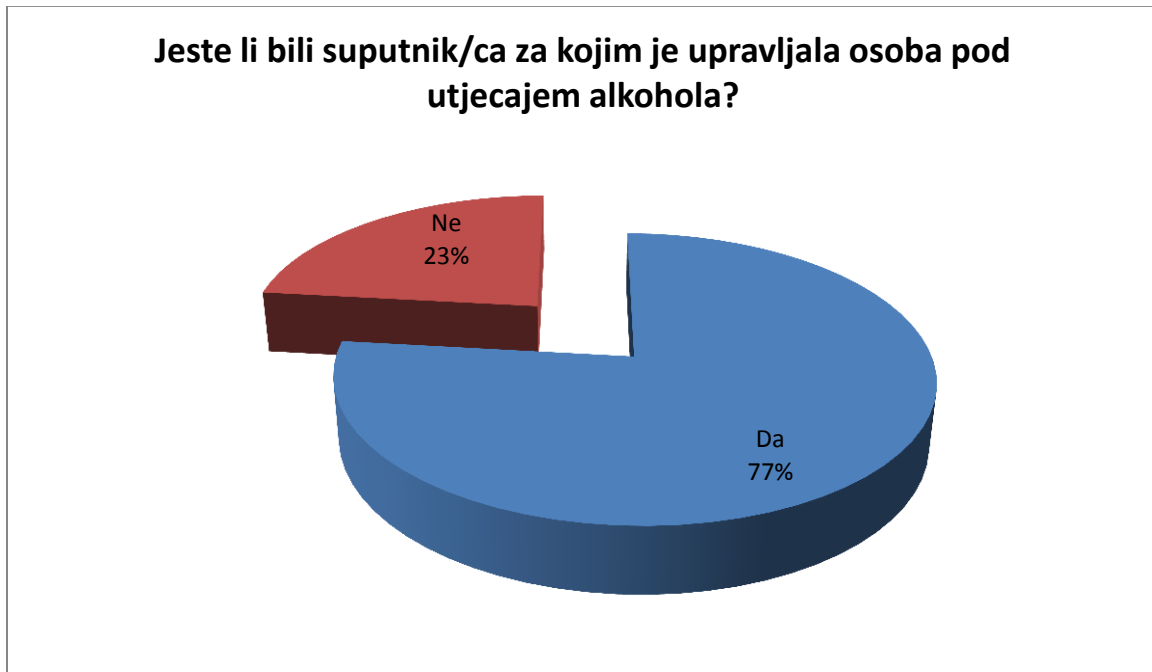
Graf 1

Na pitanje „Jeste li ikada konzumirali alkohol i potom upravljali automobilom i motociklom?“ (Graf 2), 73 osobe (17,7%) izjasnilo se potvrdno. Od njih 73, 25 osoba je to učinilo jednom, 21 osoba vozila je pod utjecajem alkohola od 1 do 3 puta, 8 osoba vozilo je od 3 do 10 puta, a 19 osoba vozilo je više od 10 puta pod utjecajem alkohola. Nekolicina nije odgovorila na ovo pitanje, a ostatak od 82% je negativno odgovorio na ovo pitanje.

Graf 2

Jedna od poražavajućih informacija koje smo dobili kroz ovo istraživanje je postotak osoba koje su bili suputnici u automobilu za kojim je upravljala osoba pod utjecajem alkohola. Od 413 ispitanika, njih 317 je potvrdno odgovorili na ovo pitanje, dok je samo 96 odgovorilo negativno. (Graf 3)

Graf 3

Od osoba koje su bile suputnici u automobilu za kojim je upravljala osoba pod utjecajem alkohola, 11 osoba je bilo suputnik članu/ici obitelji, 33 osobe su bile suputnik prijatelju/ci.

Zanimljivo je također da je 8 osoba priznalo da su prouzrokovale prometnu nesreću dok su bile pod utjecajem alkohola, a 54 osobe je navelo kako je osoba koja je bila krivac za nesreću bila pod utjecajem alkohola.

Velika većina osoba koje su ispunjavale anketni upitnik nije imalo problema s policijom. Međutim, nekolicina osoba bilo je zaustavljeno od strane policije dok su bili pod utjecajem alkohola. Ishod zaustavljanja u najvećem broju slučajeva (10) bila je opomena. Ostali ishodi uključuju kazne, oduzimanje vozačke dozvole te čak i zatvorsku kaznu.

Slijedeće područje koje smo željeli istražiti kroz ovaj upitnik jesu navike mladih osoba prilikom izlazaka. Na pitanje „Kada idete u izlazak, određujete li osobu koja tijekom izlaska ne konzumira alkohol?“, polovica ispitanika odgovorilo potvrdno. Četvrtina ispitanika ponekad odredi osobu koja ne konzumira alkohol tijekom izlaska, dok petina nikad ne planira osobu zaduženu za vožnju. (Graf 4)

Graf 4

Na pitanje „Jeste li svjesni što se događa kada osoba pod utjecajem alkohola prouzroči nesreću?“, velika većina odgovorila je potvrdno, tj. da su potpuno svjesni. Samo mali broj ispitanika odgovorilo je negativno na ovo pitanje (11 osoba). (Graf 5)

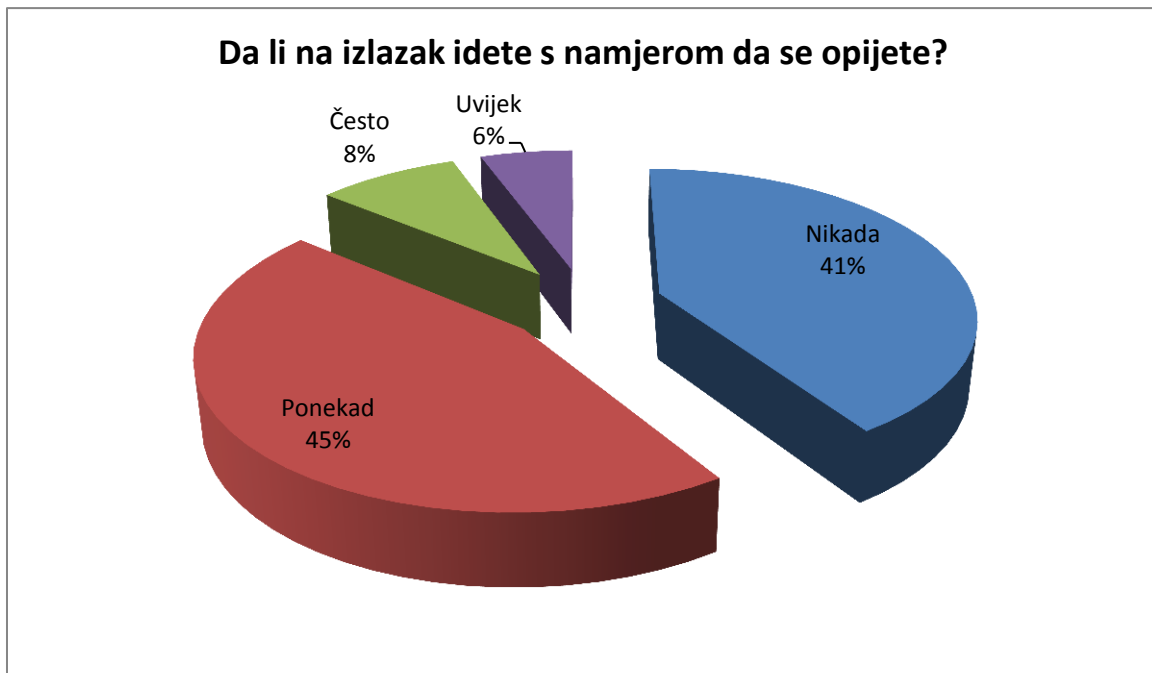
Graf 5

Od 413 ispitanika 81,4% ili 336 osoba odgovorilo je kako može zamisliti izlazak bez alkohola. Njih 18% ili 74 osobe su negativno odgovorile na isto pitanje. (Graf 6)

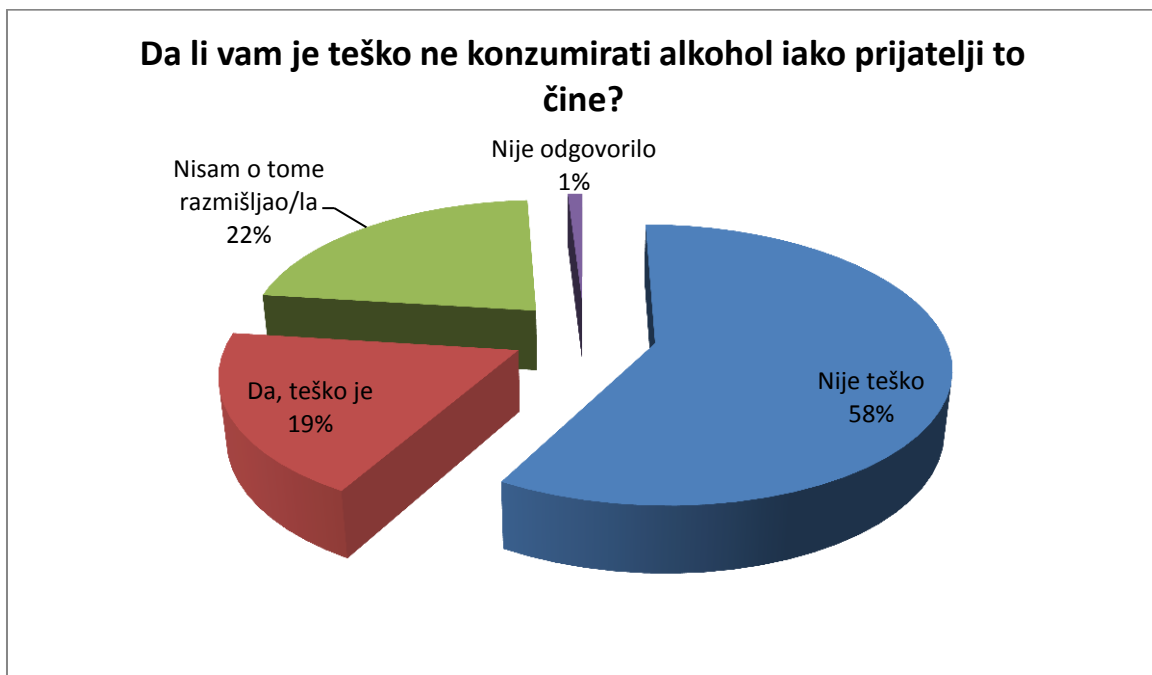
Graf 6

Usljedio je pitanje koje se tiče planiranog opijanja prilikom izlaska. 40% osoba ne ide na izlazak s namjerom da se opije, dok ostalih 60% u određenoj mjeri ide u izlazak s namjerom da se opije. (Graf 7)

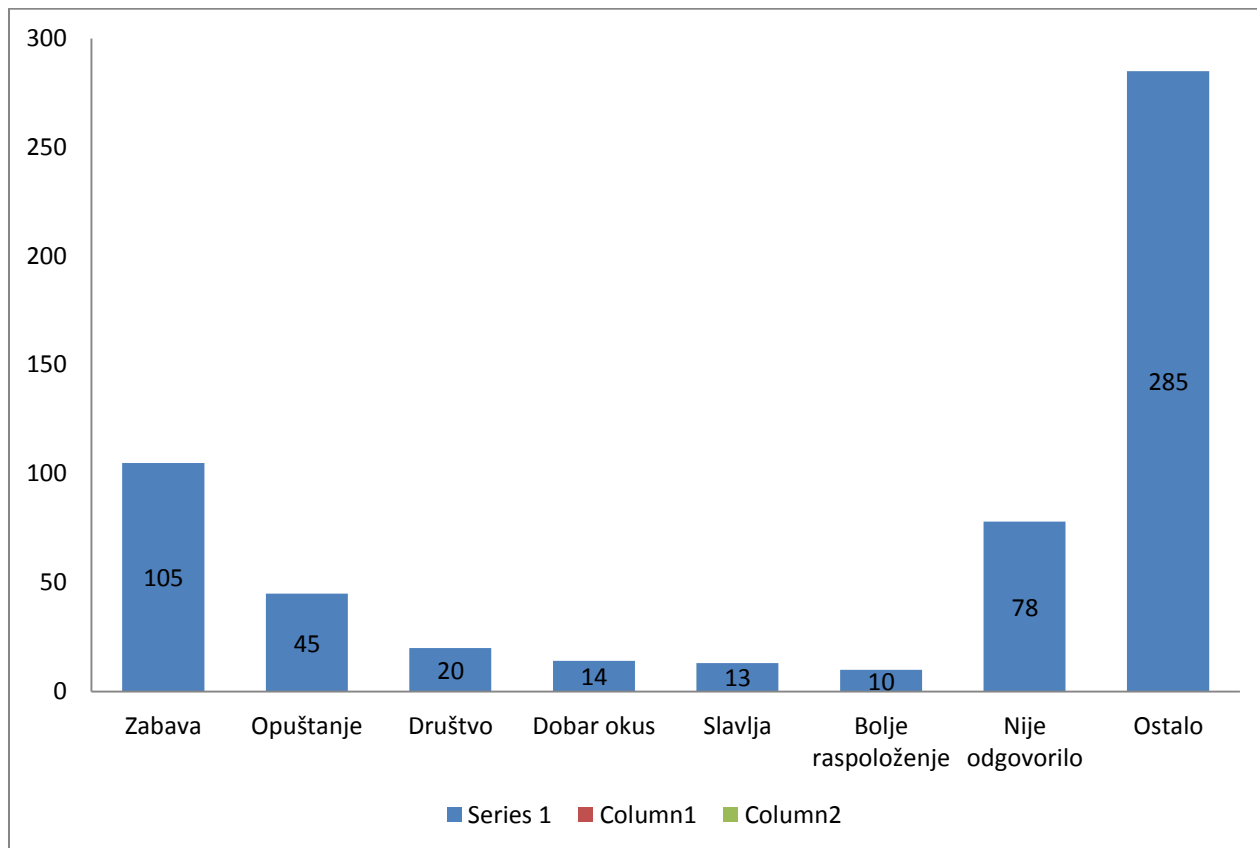
Graf 7

Sljedeće pitanje glasilo je „Da li vam je teško ne konzumirati alkohol iako prijatelji to čine?“. Skoro 60% ispitanika (240 osoba) odgovorilo je da im nije teško. 19% osoba izjavilo je da im to predstavlja problem, dok ostalih 22% nije o tome razmišljalo. (Graf 8)

Graf 8

Na zadnje pitanje iz upitnika, ispitanici su pisali o razlozima iz kojih konzumiraju alkohol. Ukupno je bilo ponuđeno 342 odgovora, dok 78 osoba nije odgovorilo na ovo pitanje. Osobe koje su odgovarale na ovo pitanje navele su zabavu kao najčešći razlog (105) konzumiranja alkohola. Nakon zabave slijedi opuštanje (45), društvo (20), dobar okus (14) i drugo. (Graf 9)

Graf 9

ZAKLJUČAK

Početna pretpostavka pri pisanju projektnog prijedloga za inicijativu „Bez promila“ bila je da velik broj mladih osoba u Krapinsko – zagorskoj županiji prekomjerno konzumira alkohol, a velik postotak tih osoba čak sjeda i za upravljač motornog vozila pod utjecajem alkohola. Međutim, kako nije postojalo istraživanje koje bi se konkretno odnosilo na osobe iz Krapinsko – zagorske županije, proveden je upitnik nad 413 osoba u dobi između 16 i 30 godina o njihovim navikama konzumiranja alkohola te upravljanja motornim vozilom pod njegovim utjecajem. Naše inicijalne pretpostavke su, nažalost, bile ispravne. Polovica ispitanika konzumira alkohol na redovitoj bazi. Ta činjenica još je više poražavajuća iz razloga što većina osoba koje su ispunjavale anketu su maloljetnici. Od tih osoba koje redovito konzumiraju alkohol te koje posjeduju vozačku dozvolu, skoro petina ih je upravljala motornim vozilom s određenim promilom alkohola u organizmu. Mnoge mlade osobe iz istraživanja nerijetko se namjerno opijaju i priznaju da ne mogu zamisliti izlazak bez alkohola, iako tvrde da su svjesni mogućih posljedica koje nosi takvo rizično ponašanje. Ono što je zastrašujuće jest činjenica da od 413 mladih osoba iz istraživanja, $\frac{3}{4}$ ih se vozilo u automobilu kojim je upravljala osoba pod utjecajem alkohola.

Iako smo zadovoljni provedenim aktivnostima i broju osoba do kojih je došla poruka inicijative, ne smije se stati samo na ovoj inicijativi. Rezultati nedvosmisleno govore o tome da se mora i dalje raditi na problemu mladih i alkohola u Krapinsko – zagorskoj županiji.